

Informatiebericht SUA

Van	IND JZ/SUA
Auteur(s)	10.2.e (JZ)/ 10.2.e (SUA)
Telefoonnummer	10.2.e / 10.2.e
Nummer & Titel	IB 2021/86 Tijdelijke wet dwangsom
Kenmerk (digijust)	3419346
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Tijdelijke wet opschorten dwangsom
Relatie met	IB 2020/179
Geldig vanaf	11-07-2021
Geldig tot en met	11-01-2022

1. Aanleiding

Op 11 juli 2020 is de Tijdelijke wet opschorting dwangsommen IND (Tijdelijke wet) in werking getreden. De Tijdelijke wet regelt dat het niet meer mogelijk is om dwangsommen te verbeuren of beroepen tegen niet tijdig beslissen (BNTB) in te dienen. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State op dat wetsvoorstel is besloten om één jaar na de inwerkingtreding van deze wet, het indienen van BNTB's opnieuw mogelijk te maken, zonder dat dit leidt tot dwangsommen. In dit Informatiebericht zal worden ingegaan op deze nieuwe situatie, die zich vanaf 11 juli 2021 voordoet en vervangt hiermee IB 2020/101.

2. Inhoud/Toelichting

Artikel 1 van de huidige Tijdelijke wet bepaalt dat de artikelen die gaan over de bestuurlijke dwangsom niet gelden voor asielaanvragen.¹ Ook is het niet tijdig beslissen in asielzaken niet langer gelijkgesteld met een besluit, zodat daartegen in het geheel geen beroep kan worden ingediend.²

De Tijdelijke wet geldt in beginsel voor één jaar. De geldigheidsduur van de Tijdelijke wet wordt verlengd op het moment dat er een Definitieve wet over opschorting van dwangsommen bij de Tweede Kamer wordt ingediend.³ Op 3 maart 2021 is het wetsvoorstel voor de definitieve afschaffing van dwangsommen ingediend bij de Tweede Kamer, waarmee de verlenging van de Tijdelijke wet is veiliggesteld.

In het geval dat de geldigheid van de Tijdelijke wet wordt verlengd, wordt artikel 1 van de Tijdelijke wet na één jaar automatisch aangepast, om beroepen tegen niet tijdig beslissen opnieuw mogelijk te maken.⁴ In het nieuwe artikel 1 van de Tijdelijke wet zijn de artikelen die gaan over de *bestuurlijke dwangsom* nog steeds buiten toepassing voor asielaanvragen. Hoewel het indienen van een BNTB opnieuw mogelijk is, zijn ook de bepalingen op grond waarvan het mogelijk zou zijn een *rechterlijke dwangsom* op te leggen, alsnog buiten werking gezet. Dat betekent dat

¹ De artikelen 4:17 t/m 4:19 van de Awb zijn buiten toepassing verklaard.

² Artikel 6:2, aanhef en onder b, van de Awb is buiten toepassing verklaard.

³ Artikel 4, Tijdelijke wet.

⁴ Artikel 5, Tijdelijke wet.

er ook in de nieuwe situatie in het geheel geen dwangsommen kunnen worden verbeurd.

3. Hoe te handelen

Ingebrekestellingen

Een ingebrekestelling (IGS) ingediend tussen 11 juli 2020 en 10 juli 2021 in een asielzaak is niet op rechtsgevolg gericht. Dat betekent dat er geen gevolgen aan de IGS zijn te ontlenen. Een automatische, bestuurlijke dwangsom is immers, net als het indienen van een BNTB door de Tijdelijke wet uitgesloten.

Vanaf 11 juli 2021 is het vanwege de wijziging van de Tijdelijke wet weer mogelijk om een BNTB in te dienen. Aangezien een BNTB vooraf moet worden gegaan door een IGS is het per 11 juli 2021 dus ook opnieuw mogelijk om een geldige IGS in te dienen. Het rechtsgevolg van deze IGS is dat ook een BNTB kan worden ingediend, indien 14 dagen na de IGS nog geen besluit is genomen. De termijn van 14 dagen om te beslissen leidt evenwel niet automatisch tot dwangsommen.

Na 11 juli 2021 zal door de IND weer per zaak afzonderlijk gekeken moeten worden of het een geldige of een ongeldige IGS is en zal dit ook als zodanig moeten worden geregistreerd in Indigo. Wanneer sprake is van een geldige IGS staat in de interne werkinstructie 2020/4.

Het heeft de voorkeur om in het besluit wél te benoemen dat een IGS is ingediend en of de beslistermijn daadwerkelijk is verlopen en de IGS dan wel of niet geldig is. Geef vervolgens aan dat de IGS gelet op de 'Tijdelijke wet opschorting dwangsommen IND' niet tot de automatische verbeurde van dwangsommen kan leiden.

Beroep niet tijdig beslissen

BNTB's worden beheerst door algemene regels (Awb) en een aantal bijzondere bepalingen (Afdeling 8.2.4a Awb). Voor BNTB's in asielzaken heeft de wetgever ervoor gekozen om ook de bijzondere regels uit voornoemde afdeling buiten werking te stellen. Dat betekent dat een BNTB in asielzaken, volgens de volgende algemene regels moet worden afgehandeld:

- Een geldige BNTB kan alleen worden ingediend, indien het bestuursorgaan vooraf in gebreke is gesteld en een termijn van 14 dagen is gegund. De algemene regels en uitzonderingen op de hoofdregel uit artikel 6:12 Awb zijn hierop van toepassing.
- Anders dan het geval met andere BNTB's zijn de bijzondere bepalingen dat de rechter verplicht is om binnen 8 weken met toepassing van de vereenvoudigde behandeling uitspraak op een BNTB te doen, niet langer van toepassing.
- Op grond van de algemene bepaling uit artikel 8:72, vierde lid Awb kan de bestuursrechter een beslistermijn opleggen, waarbinnen het bestuursorgaan een besluit moet nemen. De bijzondere regel dat deze termijn in beginsel twee weken is, tenzij een andere termijn of andere voorziening noodzakelijk is, is niet van toepassing. Wel moet de bestuursrechter op grond van Afdelingsjurisprudentie een redelijke termijn bieden, die passend is bij alle concrete omstandigheden van het geval.
- Zowel de bijzondere bepaling (artikel 8:55d, tweede lid Awb) als de algemene bepaling (artikel 8:72, zesde lid Awb) over rechterlijke dwangsommen is niet van toepassing in asielzaken. De bestuursrechter is dus niet bevoegd een rechterlijke dwangsom in asielzaken op te leggen.

In lijn met het bovenstaande is er een format van een BNTB-verweerschrift opgesteld, specifiek bedoeld voor de nieuwe BNTB's in asielzaken.

Het is nog onbekend hoe vaak vreemdelingen na 11 juli 2021 gebruik gaan maken van de mogelijkheid om weer een geldige IGS/BNTB in te dienen. Nu het indienen van een IGS/BNTB niet leidt tot dwangsommen is de verwachting wel dat hier minder gebruik van gaat worden gemaakt. Indien een IGS wordt ingediend is wel zaak om zo spoedig mogelijk op de onderliggende aanvraag te beslissen. Ook bestaat de mogelijkheid dat de rechtbank de IND een beslistermijn oplegt (zonder dat hier dwangsommen aan verbonden zijn). Ook hier is het zaak om te voldoen aan uitspraak van de rechtbank.

Dit Informatiebericht ziet op de Tijdelijke wet en de mogelijkheid van het indienen van een geldige IGS/BNTB vanaf 11 juli 2021. Zoals gezegd is het wetsvoorstel voor het definitief afschaffen van dwangsommen (de Definitieve wet) ingediend op 3 maart 2021. Op het moment dat wordt besloten om de Definitieve wet in te trekken of de Tweede Kamer verwerpt dit wetsvoorstel dan vervalt hiermee ook de Tijdelijke wet en dus ook dit Informatiebericht. Dit geldt ook als de Tweede Kamer het wetsvoorstel tot het definitief afschaffen van dwangsommen aanneemt. Ook dan vervalt de Tijdelijke wet maar wordt deze wel vervangen door de Definitieve wet. Het wetsvoorstel voor het definitief afschaffen van dwangsommen is controversieel verklaard door de Tweede Kamer dus onbekend is wanneer het wetsvoorstel wordt behandeld.

4. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ/SUA/A&B.

